

A magyar adóhatóság pervesztes lett Luxemburgban

Az Adótanácsadók Egyesülete üdvözli az Európai Unió Bíróságának ma meghozott ítéletet, amelyben a közösségi joggal ellentétesnek minősítették a NAV ellenőrzési gyakorlatát. A Bíróság elvi élel leszögezte, hogy az áfa levonás főszabály szerint nem tagadható meg a számlakibocsátó által elkövetett szabálytalanságok miatt.

A mai naptól kezdve a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) nem tagadhatja meg a számla befogadójától az áfa levonás, illetve visszaigénylés jogát, azon a jogcímen, hogy a számlakiállító vállalkozás nem teljesítette adókötelezettségeit a Magyar Állam felé, vagy bejelentés nélkül foglalkoztatott alkalmazottakat, vagy eltitkolta árbevételét, stb.

Ha a számlabefogadó adóalany jóhiszeműen járt el és megtörtént gazdasági esemény alapján teljesített kifizetést a számlakiállító felé, akkor a számlabefogadó már nem szankcionálható, vele szemben adóvisszatartást és bírságot nem lehet alkalmazni. Több ezer ún. „fiktív számlás” folyamatban lévő, illetve már lezárt, de még el nem évült ügyben az adóhatóság köteles lesz új határozatokat hozni.

A magyar bíróságok előtt folyó kb. 200 „gabona” ügyben is fordulat várható, ami azt jelenti, hogy ténylegesen megtörtént export értékesítés esetén nem lehet a magyar eladó terhére adóhiányt megállapítani, még akkor sem, ha a vevő csalárd módon járt el.

Budapest, 2012. június 21.

Vadász Iván
alelnök

A C-80/11. és C-142/11. sz. egyesített ügyekben hozott ítélet
Mahagében Kft. kontra Nemzeti Adó- és Vámhivatal Dél-dunántúli
Regionális Adó Főigazgatósága
Dávid Péter kontra Nemzeti Adó- és Vámhivatal Észak-alföldi Regionális
Adó Főigazgatósága

Sajtó és Tájékoztatás

A héalevonás főszabály szerint nem tagadható meg a számlakibocsátó által elkövetett szabálytalanságok miatt

*Ugyanakkor e levonást meg kell tagadni, amennyiben az adóalany tudta, vagy tudnia kellett volna,
hogy a levonási jog megalapozására felhozott ügylettel adócsalásban vesz részt*

A héairányelv¹ szerint a vállalkozások főszabály szerint jogosultak levonni a gazdasági tevékenységükhöz szükséges, részükre teljesített termékértékesítés vagy szolgáltatásnyújtás után előzetesen felszámított héát. Az adólevonási jog gyakorlásához a vállalkozásoknak a termékértékesítésről vagy a szolgáltatásnyújtásról megfelelően kiállított számlával kell rendelkezniük.

A magyar jog megköveteli, hogy az adóalany kellő körültekintéssel járjon el az áfaköteles ügyletek szabályszerűségéről való meggyőződés érdekében.

A C-80/11. sz. ügy

A Mahagében Kft., egy magyar vállalkozás, az általa fizetendő áfa összegéből le kívánta vonni azon adó összegét, amelyet a szállítójának fizetett különböző mennyiségű, feldolgozatlan állapotú akácrönk szállítása után. A szállító e termékértékesítésekről számlákat állított ki, és befizette az államkincstárba a Mahagében által a részére megfizetett áfát. Ez utóbbi pedig gyakorolta adólevonási jogát.

Ugyanakkor a szállítónál végzett ellenőrzés során a magyar adóhatóság arra a megállapításra jutott többek között, hogy e társaság a Mahagében társaság részére történő termékértékesítések idején a könyvelési adatok szerint nem rendelkezett elegendő mennyiségű akácrönkkel az ez utóbbi részére kiszámlázott szállítások teljesítéséhez. Az adóhatóság, mivel úgy ítélte meg, hogy a Mahagében által bemutatott számlák nem ezen értékesítések valós körülményeit tükrözték, megtagadta e társaságtól az áfalevonás jogának gyakorlását. Emellett az adóhatóság azt is kifogásolta a Mahagébennel szemben, hogy nem győződött meg kereskedelmi partnere megbízhatóságáról, és nem ellenőrizte, hogy az eleget tett-e az áfával kapcsolatos jogszabályi kötelezettségeinek.

Az ügyben eljáró Baranya Megyei Bíróság azt kérdezi a Bíróságtól, hogy a héalevonási jog megtagadható-e, amennyiben a levonási jog gyakorlásának alapjául szolgáló számlák alakilag szabályszerűek, az adóhatóság álláspontja szerint azonban az érintett társaság nem győződött meg a számla kibocsátójának szabályszerű magatartásáról.

A C-142/11. sz. ügy

Dávid P. vállalkozási szerződés alapján és alvállalkozók igénybevételeivel különböző építési munkákat végzett el. Az alvállalkozói számára megfizetett áfa összegét le kívánta vonni, azonban a magyar adóhatóság az alvállalkozói által elkövetett szabálytalanságok miatt megtagadta tőle ezen adó levonását.

¹ A közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló, 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelv (HL L 347., 1. o.).

Az ügyben eljáró Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság azt kérdezi a Bíróságtól, hogy megtagadható-e a héa levonása a számlakibocsátó által elkövetett szabálytalanságok miatt, amennyiben nem bizonyított, hogy a levonási jogával élni kívánó adóalanynak tudomása volt e szabálytalanságról.

A mai napon hozott ítéletében a Bíróság először is emlékeztet arra, hogy az irányelvben előírt adólevonási jog a héa mechanizmusának szerves részét képezi, és főszabály szerint nem korlátozható. Az a kérdés, hogy vajon az érintett termékekkel vagy szolgáltatásokkal kapcsolatos korábbi és későbbi ügyleteket terhelő héát befizették-e, vagy sem az államkincstárba, nem befolyásolja az adóalany előzetesen megfizetett héa levonásához való jogát.

A tagállamok azonban megtagadhatják az adólevonási jog által biztosított előnyt, ha objektív körülmények alapján megállapítható, hogy e jogra csalárd módon vagy visszaélésszerűen hivatkoztak. Ez a helyzet különösen akkor, amikor az adóalany, aki számára a levonási jogot megalapozó termékeket értékesítették, illetve szolgáltatásokat nyújtották, tudta, vagy tudnia kellett volna, hogy ezen ügylettel az eladó, illetve a szolgáltató vagy valamely korábban eljáró gazdasági szereplő által elkövetett adócsalásban vesz részt. A Bíróság kimondja, hogy az adóhatóság feladata annak bizonyítása, hogy az adóalany tudta, vagy tudnia kellett volna, hogy ilyen adócsalásban vesz részt.

Ezt követően a Bíróság az adóalanyok a kereskedelmi partnere szabályszerű magatartásáról való meggyőződésre vonatkozó kötelezettségét vizsgálja. A bíróság megállapítja, hogy amennyiben szabálytalanságra vagy csalásra utaló körülmények állnak fenn, a gazdasági szereplőt arra kötelezhetik, hogy a megbízhatóságáról való meggyőződés érdekében tájékozódjon egy másik gazdasági szereplő felől. Az adóhatóság ugyanakkor általános jelleggel nem követelheti meg a héalevonási jogát gyakorolni kívánó adóalanytól, hogy ellenőrizze, hogy a korábban teljesített ügyletekkel kapcsolatban nem történt szabálytalanság vagy csalás.

Az adóhatóság feladata ugyanis az adóalanyoknál az ahhoz szükséges ellenőrzések elvégzése, hogy felderítse a héával kapcsolatos szabálytalanságokat, illetve csalásokat, valamint hogy az azokat elkövető adóalanyokkal szemben szankciókat alkalmazzon. Következésképpen e hatóság nem háríthatja át saját ellenőrzési kötelezettségét az adóalanyokra, és nem tagadhatja meg tőlük a levonási jog gyakorlását e kötelezettség megszegése esetén.

Végül a jelen ügyekben a Bíróság megállapítja, hogy a nemzeti bíróságok által szolgáltatott információk alapján a levonási jog alapjául szolgáló ügyleteket ténylegesen teljesítették, és a vonatkozó számlák az irányelvben megkövetelt valamennyi információt tartalmazzák, így a levonási jog keletkezése és gyakorlása vonatkozásában előírt valamennyi érdemi és formai követelmény teljesült. A Bíróság megjegyzi továbbá, hogy az előzetes döntéshozatalra utaló határozatokban nem állapították meg, hogy a számlák címzettjei maguk hamis bevallást nyújtottak volna be, vagy szabálytalan számlákat állítottak volna ki.

E körülmények között a Bíróság azt a választ adja, hogy az irányelvvel ellentétes a magyar adóhatóság azon gyakorlata, amely szerint e hatóság megtagadja az adóalanytól az előzetesen felszámított héa levonását amiatt, hogy a levonási jog alapjául szolgáló számla kibocsátója szabálytalanságot követett el, anélkül hogy ezen adóhatóság bizonyítaná azt, hogy az adóalany tudott, vagy tudnia kellett volna a szolgáltatói láncban korábban elkövetett adócsalásról. Ugyanígy az irányelvvel ellentétes az olyan nemzeti gyakorlat, amely szerint az adóhatóság megtagadja a levonási jogot azzal az indokkal, hogy az adóalany nem győződött meg arról, hogy kereskedelmi partnere eleget tesz-e jogszabályi kötelezettségeinek többek között a héa terén, illetve azzal az indokkal, hogy az említett adóalany a számlán kívül nem rendelkezik más olyan irattal, amely bizonyítaná kereskedelmi partnere magatartásának szabályszerűségét.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság

előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499